

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Наразі актуальною проблемою нашої держави є забезпечення стабільного рівня зовнішньоекономічної безпеки, підвищення рівня життя населення, формування злагодженого механізму з мінімізації можливих для економіки держави загроз як внутрішнього, так і зовнішнього характеру.

Яковенко В. С. вважає, що зовнішньоекономічну безпеку можна представити як «стан, коли зовнішньоекономічна діяльність відповідає національним економічним інтересам, що мінімізує збитки країни від впливу на неї деструктивних зовнішніх економічних факторів та створює сприятливі умови щодо подальшого розвитку економіки, активізуючи її участь у світовому розподілі праці» [5, с. 72].

Своєю чергою, І. О. Стебляк, В. І. Дорошкевич відзначають, що зовнішньоекономічна безпека – явище надзвичайно багатогранне, у якому товарна безпека посідає одне з провідних місць, оскільки товар – найголовніший елемент господарських відносин. Значення останньої актуалізується у контексті захисту національного виробника і проведення державної політики імпортозаміщення [4, с. 103].

Зовнішньоекономічна безпека, як і економічна безпека загалом, є комплексною системою і охоплює низку функціонально взаємо пов'язаних блоків:

- концепція забезпечення зовнішньоекономічної безпеки;
- національні інтереси у сфері зовнішньоекономічної діяльності і становище країни в системі міжнародного поділу праці;
- загрози у зовнішньоекономічній сфері діяльності;
- індикатори та порогові показники зовнішньоекономічної діяльності;
- організація забезпечення зовнішньоекономічної безпеки;
- правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності [3].

Механізм забезпечення зовнішньоекономічної безпеки має базуватися на взаємопов'язаній сукупності трьох складових: механізм управління; механізм забезпечення оптимальних організаційних

умов функціонування; механізм діагностики та оцінки ступеня безпеки.

Формування ефективного механізму забезпечення зовнішньоекономічної безпеки проходить в кілька етапів:

1. Визначення інтересів зовнішньоекономічної безпеки, що виникають і модифікуються під впливом різних загроз;
2. Визначення параметрів зовнішньоекономічної безпеки, їх порогових значень;
3. Моніторинг показників зовнішньоекономічної безпеки;
4. Розробка стратегії зовнішньоекономічної безпеки країни; що містить конкретні цілі і завдання зовнішньоекономічної безпеки;
5. Розробка правових норм зовнішньоекономічної безпеки;
6. Формування організаційних структур і наділення їх відповідальністю і повноваженнями;
7. Оцінка ефективності державної політики в галузі зовнішньоекономічної безпеки.

Базовим етапом формування механізму забезпечення зовнішньоекономічної безпеки є визначення інтересів і загроз зовнішньоекономічної безпеки, без яких існування даної системи вважається неможливим. Звідси виникає питання, які інтереси переслідує багатонаціональний народ нашої держави і які загрози можуть вплинути на їх задоволення [1, с. 61].

Відтак, Михаліцька Н. Я. слушно стверджує, що для формування ефективної системи зовнішньоекономічної безпеки необхідно виявлення найбільш небезпечних зовнішніх загроз, їх ранжування, визначення напрямів, що потребують оперативного регулювання або послідовної стратегічної нейтралізації. За оцінки цих загроз необхідно використовувати як усю комплексну систему індикаторів, так і специфічні показники [2, с. 88].

Отже, забезпечення зовнішньоекономічної безпеки держави повинне ґрунтуватися на реалізації комплексу заходів, спрямованих на вчасне виявлення та нейтралізацію зовнішніх та внутрішніх загроз, оперативне регулювання показників, які свідчать про параметри безпеки даної складової економічної безпеки держави.

Перелік використаних джерел

1. Кудрявцев В. М., Скрипнік Є. Механізм забезпечення зовнішньоекономічної безпеки держави в умовах глобалізації. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2017. № 4. С. 59-64.
2. Михаліцька Н. Я. Індикатори зовнішньоекономічної безпеки. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*.

серія економічна. 2015. Вип. 2. С. 84-95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_e_2015_2_10

3. Стасев М. А. Роль обеспечения безопасности в системе внешнеэкономической деятельности для повышения национальной экономической безопасности. *Terra Economicus*. 2012. Т. 10. № 4. С. 163–166.

4. Стебляно І. О., Дорошкевич В. І. Механізми державного регулювання зовнішньоекономічної безпеки України. *Вісник Дніпровського університету. Серія : Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2018. Т. 26, Вип. 10. С. 101-108.

5. Яковенко В. С., Борщинська Т. Ю. Формулювання загроз та оцінювання рівня зовнішньоекономічної безпеки України. *Бізнес Інформ*. 2018. № 12. С. 71-77.

Тарас Мельниченко

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Олег Калитчук

*студент магістратури
Навчально-наукового інституту
біоресурсів і природокористування
Західноукраїнського національного університету*

КОНТРОЛЬ ТА ПЕРЕВІРКА ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ

У податковому контролі за трансфертним ціноутворенням, напевне, найважливіше місце посідають перевірки з питань дотримання платниками податків принципу «витагнутої руки» (або перевірки контрольованих операцій), далі — перевірки контрольованих операцій. Такі перевірки є завершальним етапом моніторингу контрольованих операцій, коли податковий орган, через надані йому повноваження, самостійно визначає обсяг оподаткованого прибутку платника податків до рівня, що відповідає принципу «витагнутої руки».

Правові засади призначення та проведення перевірки контрольованої операції визначено в ст. 39 Податкового кодексу України та Порядку проведення перевірок платників податків з питань дотримання платниками податків принципу «витагнутої